

Keski-Savon Vesi Oy:n lausunto

Luonnos hallituksen esitykseksi yhdyskuntajätevesidirektiivin (EU 2024/3019) kansalliseksi täytäntöönpanoksi.

Yhteenveto

Keski-Savon Vesi Oy pitää yhdyskuntajätevesidirektiivin tavoitteita kannatettavina. Kansallisessa toimeenpanossa tulee kuitenkin huomioida Suomen vesistöolosuhteet, nykyinen korkea puhdistustaso, kustannustehokkuus sekä vaikutukset vesihuoltolaitosten asiakkaisiin.

Keskeiset huomiot

- Kansallisessa toimeenpanossa tulee säilyttää vesistökohtainen harkinta. Typenpoistovaatimusten tulee perustua vastaanottavan vesistön tilaan, typen luonnolliseen pidättymiseen ja todellisiin ympäristövaikutuksiin eikä yksinomaan puhdistamon kokoluokkaan.
- Akonniemen jätevedenpuhdistamon typenpoistospelvityksen mukaan kokonaistypenpoiston toteuttaminen edellyttäisi noin 4,8 miljoonan euron investointia sekä noin 350 000 euron vuotuisia lisäkäyttökustannuksia. Myös kevyempi nitrifikaatiovaihtoehto edellyttäisi noin 2,9 miljoonan euron investointia ja noin 250 000 euron vuotuisia käyttökustannuksia.
- Edellä mainitut kustannukset kohdistuvat viime kädessä vesihuollon asiakkaisiin korotettujen käyttö- ja perusmaksujen muodossa, kokonaisvaikutus taksoihin olisi luokkaa 10-15 %. Hallituksen esityksen vaikutusarvioissa tulee nykyistä tarkemmin arvioida vaikutuksia kuluttajamaksuihin sekä alueelliseen kustannuskehitykseen.
- Keski-Savon Vesi Oy tukee aiheuttamisperiaatetta. Mikroepäpuhtauksien, lääkejäämien, PFAS-yhdisteiden ja muiden haitta-aineiden poistamisesta aiheutuvia kustannuksia ei tule siirtää vesihuollon asiakkaille, vaan kustannusten tulee kohdistua mahdollisimman laajasti päästölähteisiin ja tuottajavastuujärjestelmiin.
- Uudet hulevesi- ja riskienhallintavelvoitteet voivat aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia kunnille ja vesihuoltolaitoksille. Vastuunjaon kuntien ja vesihuoltolaitosten välillä tulee olla selkeä ja velvoitteiden kustannustehokkuus tulee arvioida huolellisesti.
- Keski-Savon Vesi Oy korostaa, että myös vesihuoltolainsäädännön uudistaminen lisää samanaikaisesti vesihuoltolaitosten investointipaineita. Verkostojen saneerausvelka,

toimintavarmuuden parantaminen, omaisuudenhallinta, varautuminen ja laitosten peruskorjaukset edellyttävät jo lähivuosina merkittäviä investointeja.

Yhdyskuntajätevesidirektiivin toimeenpanon kustannuksia tulee arvioida osana tätä kokonaisuutta eikä irrallisena säädösmuutoksena.

- Mikäli direktiivin toimeenpano aiheuttaa merkittäviä uusia investointivelvoitteita, valtion tulee selvittää mahdollisuudet investointitukiin tai muihin rahoitusmekanismeihin. Muussa tapauksessa kustannukset siirtyvät suoraan vesihuoltolaitosten asiakkaille tilanteessa, jossa monien alueiden väestöpohja pienenee.

Lopuksi

Keski-Savon Vesi Oy pitää välttämättömänä, että yhdyskuntajätevesidirektiivin kansallisessa toimeenpanossa turvataan vesistöhyötyjen, kustannusten ja kuluttajavaikutusten tasapainoinen arviointi. Sääntelyn tulee mahdollistaa ympäristötavoitteiden saavuttaminen tavalla, joka on teknisesti toteuttamiskelpoinen ja kohtuullinen vesihuollon asiakkaille.

Varkaudessa 2.7.2026

Arto Lehtonen

toimitusjohtaja